

Hírlevél: Ökológiai gazdálkodás Közép- és Kelet-Európában

NR 31

2012. DECEMBER

Kedves Olvasóink,

Fontos döntéseket kell most meghoznunk arról, hogy a jövőben melyik irányba haladjon az élelmiszerellátási rendszerünk. Az éghajlatváltozás már nem a tudósok közti vita tárgya, hanem valóság. Az Egyesült Államokban heteken keresztül tartó nyári szárazság és az Argentínát érintő októberi túlzott esőzések jelentősen befolyásolták a gabonaföldek és szójaültetvények hozamát, amelynek eredménye a gabona világpiaci árának 60%-os emelkedése és a nyugat-afrikai Száhel-övezetben kialakuló éhínség lett. Ez újabb veszjelzés volt: amikor a szegények nem tudnak élelmiszert vásárolni, mi ne gyártsunk üzemanyagot a gabonából.

Christopher Stopes, az IFOAM EU Csoport elnöke: "A földművelés és a természeti erőforrások közti kölcsönös egymásrautaltság a hosszú távú élelmiszer-biztosítás kulcsa. Ez világít rá a legfőbb környezeti változások kezelésének sürgősségére, amelyekkel az EU élelmiszertermelése szembenéz. A biogazdálkodás jó helyzetben van ahhoz, hogy válaszolhasson az olyan kihívásokra, mint a vízkezelés, a talajvédelem, és az éghajlati változások, hiszen rendszerszemléletet kínál az erőforrás-hatékonysághoz és az éghajlatváltozás elleni fellépéshez."

Néhányan jobban szennyezik a környezetet, néhányan kevésbé, de a világ minden polgára felelős a jelenlegi helyzetért. És mindenki tehet legalább egy kicsit azért, hogy csökkentsen a szennyezés és az éghajlatváltozás hatását. A kulcstényezők egyike a fenntarthatóbb mezőgazdaság felé való elmozdulás. Fogjunk össze, és mondjuk el együtt a világnak, hogy mi egy zöldebb jövőt szeretnénk! Magyarázzuk meg családunknak, barátainknak, kollégáinknak és partnereinknek, hogy miért érdemes támogatni a biomezőgazdaságot! Együtt képesek leszünk rá!

Kedves Olvasóink, Támogatóink, Kollégáink és Partnereink: boldog, békés karácsonyi ünnepeket és sikeresen induló 2013-as évet kívánunk! Forgassák örömmel hírlevelünket!

Gatis Caics & Bernhard Jansen, EkoConnect

Fordítás angolról Kis Hajnalka; Lektorálta: Patik Réka

* * * * *

Tartalom:

1. KAP 2014-2020: fentarthatóbb mezőgazdaság a cél?
2. Regionalitás mint értékesítési lehetőség? Diskussziók Európában
3. Ökológiai gazdálkodás és ökológiai piac a Szlovák Köztársaságban
4. Bio kereskedelem, -termelés és -piac a három balti államban
5. Biogabona export Litvániából Észak- és Nyugat-Európába
6. Idejét múlt vagy éppen most igazán időszerű az igavonó állatok alkalmazása?
7. Biotanúsítási-hálózat Európa-szerte
8. Organic Marketing Forum 2013 - új kapcsolatépítési koncepcióval és kibővített kiállítási lehetőségekkel
9. Új könyvek a biogazdálkodás témakörében
10. Közelgő események

EkoConnect -

Nemzetközi Centrum
Közép- és Kelet-Európai
Ökológiai
Mezőgazdálkodásért
Egyesületnél.

Phone: +49 351-20 66 172

Fax: +49 351-20 66 174

info@ekoconnect.org

www.ekoconnect.org

EKOCONNECT
Organic Agriculture Moving East

Register until February 28, 2013 to get
EARLY BIRD DISCOUNT

Organic Marketing Forum

European East-West Organic
Trade Exhibition and Networking Conference
June 17 - 19, 2013 in Warsaw

www.organic-marketing-forum.org

1. KAP 2014-2020: fentarthatóbb mezőgazdaság a cél?

Mialatt ennek a cikknek a fordítása készül annak érdekében, hogy 10 nyelven álljon az olvasók rendelkezésére, az Európai Unió a mezőgazdaság európai jövőjéről dönt.

“Az élelmiszertermelés és a mezőgazdaság gyökeres átalakítására van szükség Európa-szerte. Sok a probléma: környezetszennyezés, csökkenő biodiverzitás, a talaj termékenységének csökkenése, vízszennyezés, rossz körülmények közt tartott állatok.” - Christopher Stopes, az IFOAM EU Csoportjának elnöke így kommentálta a következő évek uniós agrárpolitikájáról most folyó egyeztetéseket. Mivel több milliárd hektáron európai mezőgazdasági területet érint a talajdegradáció, a KAP reformjának egyik legsürgetőbb területe a talaj termőképességének fenntartása. A Közös Agrárpolitika (KAP) 2014-2020-ra elkészített tervezete három prioritást jelöl meg: versenyképes élelmiszertermelés; természeti erőforrások fenntartható kezelése, valamint a zöldebb mezőgazdaság támogatásával a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklése; kiegyensúlyozott területfejlesztés.

Az Európai Bizottság jelenlegi KAP-tervezete szerint az alaptámogatásokat egy összetett képlettel alakítják át annak érdekében, hogy azon tagállamok, amelyek jelenleg az EU-átlag 90%-ánál kevesebbet kapnak, több támogatáshoz jussanak, miközben a tagállamok közti különbségek egy átmeneti időszak alatt kétharmadukra csökkennek majd. Ezzel együtt a jelenleg az EU-átlag 90%-ánál kevesebb közvetlen támogatáshoz jutó újonnan csatlakozott tagállamok (például a balti országok, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Románia, Bulgária) továbbra is jelentősen kevesebbet kapnának az EU-átlagnál. Ezért néhány közép- és kelet-európai ország kormánya javaslatot nyújtott be az EU-hoz, indítványozva az alaptámogatás egyenletesebb elosztását.

Mit jelent a jelenlegi tervezet az ökológiai gazdálkodók számára? A közvetlen támogatásokat "megfejelő" kifizetések a II. pillér (vidékfejlesztés) alá tartoznak, melynek megítélésénél az ökológiai termelés az egyetlen mérce, ahelyett, hogy az ökológiai gazdálkodás beilleszkeszhetne több más, agrár-környezeti elképzelés közé. A hektáronkénti összegekről továbbra is az egyes országok kormányzata dönthet.

A "zöld komponens" nevű zöld kifizetés az I. pillérhez tartozó közvetlen támogatások 30%-át teheti ki. Az országonkénti támogatási összegek maradék 70%-ából fizethetőek a fiatal gazdálkodóknak, kistelepüléseknek, kedvezőtlen természeti adottságú területeknek járó közvetlen támogatások és más segélyek, illetve támogathatók kiemelt termékek.

A tervezet szerint minden gazdálkodónak eleget kell tennie a fenti zöld komponensnek, és kötelesek bizonyos kritériumok szerint gazdálkodni - ilyen kritérium például a termelés diverzifikálása (szántóföldi növénytermesztés esetén legalább háromféle növényt kellene termesztetni, melyek közül egyik termőterülete sem lehet az összterület 5%-ánál kisebb, vagy 70%-ánál nagyobb), állandó legelők (gyepterületek) fenntartása, a terület legalább 7%-át pedig speciális ökológiai célterületté kell tenni (például táblaszegélyek, sövények, fák, területpihentetés, tájvédelem, biotópok, védőzónák, erdősítések) - ahhoz, hogy a támogatáshoz hozzájuthasson. Mivel a környezet számára egyértelműen hasznosnak minősülnek az ökológiai gazdaságok, a zöld komponensre minden további elvárás teljesítése nélkül is jogosultak. Az Európai Parlamentben jelenleg folyó viták igyekeznek tompítani ezen intézkedéseket, illetve többen szeretnék kibővíteni a zöldként definiált gazdaságok körét, hogy ne csak a biogazdaságok válhassanak automatikusan jogosulttá a zöld komponensre. Továbbá egységes kritériumokon alapuló, gyenge minősítési rendszerben gondolkodnak.

A nagyüzemi mezőgazdaság elleni jelentős intézkedésként az Európai Bizottság KAP tervezete évi 300 ezer euróban maximálja az egy gazdaság által lehívható alaptámogatás összegét. Az évi 150 ezer euró meghaladó alaptámogatást egy külön képlet szerint csökkentenék. Ha a tervezetnek ezt a részét elfogadják, több forrás maradhat a vidékfejlesztésre és az innovációra.

A jövő Közös Agrárpolitikájáról szóló egyeztetések a kezdetektől fogva arra irányultak, hogy több jusson Európában a környezetvédelemre, a rurális közösségek támogatására és a hosszú távú élelmiszerbiztonságra. Mindezek ellenére az Európai Parlament Mezőgazdasági Szakbizottsága és a Mezőgazdasági Miniszterek Tanácsának vitái során továbbra is másodlagosnak tűnik a fenntartható gazdálkodási módok mint például a biogazdálkodás egyértelmű támogatása. Ráadásul a jelenlegi megbeszélések középpontjába került az EU költségvetésének csökkentése is a pénzügyi válság idején. Az Európai Tanács elnöke, Hermann von Rompuy november 14-én hozta nyilvánosságra "kompromisszumos javaslatát", mely a KAP közvetlen támogatásai közül csökkentené a zöld komponensét, valamint 13%-kal fogná vissza a vidékfejlesztés keretösszegét a jelenlegi, 2007-2013-as vidékfejlesztési büdzséhez képest. A vidékfejlesztés nagymértékű támogatása azonban jelentősen képes hozzájárulni az EU társadalmi-gazdasági céljaihoz, így nem kellene súlyos költségvetési megszorítások áldozatává tenni. A november 22-23-án Brüsszelben tartott EU költségvetési csúcstalálkozó volt hivatott dönteni az Unió 2014-2020-as költségvetéséről, de a tárgyalások megakadtak, és nem született kompromisszum. A megegyezés 2013 februárjában vagy márciusában várható.

Martin Häusling - aki mezőgazdasági ügyekben a zöldek európai parlamenti felszólalója - szerint "a zöldek továbbra is hajlandóak együttműködni tagállami és nemzetközi intézményekkel a fenntarthatóbb

mezőgazdaság és a támogatások igazságos elosztása érdekében. Módosító javaslatainkkal igyekszünk a Közös Agrárpolitikát egy környezetbarátabb és igazságosabb európai mezőgazdaság felé terelni.”

Isabelle Autissier, a WWF Franciaország elnökének véleménye a mezőgazdaságról: “A tárgyalások következő szakaszában a döntéshozóknak azt kell biztosítaniuk, hogy közvetlen támogatáshoz csak azok a gazdálkodók juthassanak, akik tiszteletben tartják a hatályos zöld elvárásokat. Amit eddig láttunk a viták során, az kevés. Megszorítások idején elfogadhatatlan dolog tovább folytatni a káros mezőgazdasági tevékenységet biankó csekkkel ellátó gyakorlatot.”

Európai Unió szinten az IFOAM EU Csoport tagszervezetei nevében ezután is aktív szószólója marad a Közös Agrárpolitika zöldebbé és igazságosabbá tételének. A KAP olyan reformjára van szükség, mely megfelelő támogatással ismeri el az EU biogazdálkodóinak jelentőségét, hogy ezáltal ezek az élelmiszertermelő és gazdálkodó rendszerek a következő években az EU mezőgazdaságát a valódi fenntarthatóság elérése felé vihessék.

A következő programozási időszak agrárpolitikájának intézkedéseiről tehát még nem született döntés, de úgy tűnik, hogy legalább néhány olyan lépésre sor kerül majd, mely a fenntarthatóbb gazdálkodást erősíti. A fejleményeket az IFOAM EU Csoport [„thinking CAP” blog](#)-ján és a [WWF weboldalán](#) lehet nyomon követni. Jelen cikk forrásai szintén kiválóan alkalmasak informálódásra, mint például az [IFOAM EU Csoport honlapja](#), az [Organic Research Centre](#) (Biogazdálkodási Kutató Központ) honlapja, a [„Greening the CAP” kutatás](#), és a [„Wikipedia” egyik szócikke](#).

Írta: Gatis Caics, EkoConnect

Angolról fordította: Patik Réka; (Translation from English done by Réka Patik)

* * * * *

2. Regionalitás mint értékesítési lehetőség? Diskussziók Európában

A regionális áruk napjainkban sok országban népszerűek. A fogyasztók különösen a friss-termékek körében várják el, hogy a tej, a hús, a tojás, a gyümölcs és a zöldség stb. ne messziről jusson el hozzájuk. Ezt a trendet nemcsak a biotermék-előállítók fedezték fel.

„Regionális”: nem definiált – jelentése a gyakorlatban

A „régio”, illetve a „regionális” két olyan fogalom, amelyek nincsenek egységesen definiálva, valamint a védett eredet-megjelöléssel ellenében nincsenek törvényileg szabályozva. A „régio” földrajzilag vagy történelmileg fejlődött egységként értelmezhető, vagy kulturális jegyek, pl. nyelv által definiálható? A „regionális” a fogyasztók számára utalás egy meghatározott „régiora”, vagy sokkal inkább egyszerűen feldolgozók területi (és kulturális) közelségét jelenti számukra?

A német mezőgazdasági társaság (*Deutschen Landwirtschafts-Gesellschaft DLG*) tanulmányából kiderül, hogy a megkérdezett fogyasztók 86%-a találkozott már a „regionális” fogalommal, és ennek kapcsán szinte mindegyikük a „régióból származó termékre” asszociált. A megkérdezettek fele a regionalitás alatt a város vonzaskörzetét érti, a másik felük pedig a szövetségi államot/a tartományokat. Néhányan hajlandóak voltak 15%-kal többet fizetni a régióból származó termékekért, mások szerint nem lehetnének drágábbak ezek a termékek.

Bio-piac Jelena Górában

A regionalitás sok fogyasztó számára azt az igényt elégíti ki, hogy az áruk eredetére vonatkozóan információval rendelkezzenek, és ezáltal bízzanak az előállítóban és a termék minőségében. Továbbá rövidebb szállítási távolságokat gyakran környezetbarátnak tekintik, ami a valóságban erősen függ az olyan kritériumoktól, mint pl. a termelés energiafelhasználása, a raktározás és a logisztika, illetve a szállítóeszközök és a fogyasztók beszerzési helye (központi szupermarketek vagy farmok).

A német kereskedelmi vállalkozások 96%-ának a regionalitás központi kérdés. A szupermarketek a regionalitást lehetőleg tágabb értelemben szeretik használni, hogy nagyobb beszerzési tételekkel tudjanak tervezni, és a profitot ne szalasszák el a potenciális ellátási hiány miatt. Jelenleg minden szupermarket (és néhány termelő) a regionalitást úgy értelmezi, ahogyan érdekeinek a legmegfelelőbb.

Németországi példák: A *Lidl* diszkontáruház „Ein gutes Stück Heimat” („egy kis hazai”) márkánven Németország egész területéről forgalmaz termékeket, azonban ezek nem közvetlenül tekinthetőek

regionálisnak. Olyan regionális márkát vezetett be a németországi Feneberg üzletlánc, amely a származási helyet pontosabban meghatározza. Az üzletlánc „von hier” („innen”) regionális márkával jelzett termékei Kempten 100 km-es körzetből származnak, és az osztrák határt nem lépik át.

A drezdai Food-Coop „Verbrauchergemeinschaft” („fogyasztói közösség”) tagjai Drezda 150 km-es körzetében lévő feldolgozóktól kereskedőktől szerzik be élelmiszereiket, függetlenül az államhatároktól. Ezek a termékek a származási hely címével vannak ellátva és egy egyedi regionális címkével vannak jelölve.

Németországban a Szövetségi Mezőgazdasági Minisztérium kezdeményezésére 2012 augusztusában konvencionális és bio kiskereskedelem és egyesületek közreműködésével megalakult a „Regionalfenster e.V.” non-profit szervezet. A 2013 elejétől öt modellrégióban induló kezdeményezés célja, hogy a fogyasztókat támogassa vásárlási döntéseik során azáltal, hogy megbízható és átlátható tájékoztatást kapnak a termékekről, amelyek egységes, ellenőrzött geográfiai eredet-megjelöléssel lesznek ellátva.

Más országokban egy lépéssel előrébb járnak, és régió atlépő irányvonalat határoztak meg. Így például Csehországban regionális márkákat hoztak létre, amely egy ernyőszervelet által egyesíti és tanúsítja azokat. 22 régiót alakítottak ki, amelyek közül egy átível a szlovák határon. A régiók egy pontrendszer szerint értékelik egy adott termék regionalitását. A szempontrendszer kiterjed a feldolgozottság fokára, az alapanyag eredetére és a hagyományokra www.regional-products.eu

Lettországban a „zöld kanál” (www.karotite.lv) márkanév garantálja az állam területén, hogy a feldolgozott termékhez felhasznált nyersanyag minimum 75%-a származik az országból vagy a régióból, amelyek egyben GMO- és mesterséges színezőanyagtól mentesek.

Örömteli lenne, ha az egységes kritériumok szerinti „regionalitás” fogalmát nem befolyásolnák az országhatárok. A fogyasztói preferencia kérdése is felvetődik, a fogyasztó mit választ: „bio vagy regionális” terméket, vagy talán a „bio és regionális” termék mellett dönt? Ez egy lehetőség a biotermelők számára, hogy a biotermékeik regionalitását is kihasználva új fogyasztói rétegeket nyerjenek meg termékeiknek.

Szerzők: Inka Sachse und Michael Aust, EkoConnect. Németről magyarra fordította Jung Ivett, lektorálta Baják Zsuzsanna

* * * * *

3. Ökológiai tojtyúktartás

A fogyasztók az ökológiai módon előállított élelmiszereket azért választják, mert az állatokat az adott faj igényeihez igazodó körülmények között tartják. (Ökobarometer 2012) Ugyanakkor a német médiában a biotojtyúktartás rossz körülményeiről felreppenő hírek miatt bizonytalanság alakult ki az ökológiai tojtyúktartás valódi, konvencionálisához képesti előnyeit illetően. Ezért is kell a következőkben az EU-biorendelet előírásai szerinti tojtyúktartás lényeges különbségeit bemutatni. Néhány ökológiai termelőegyesület ezeken az előírásokon túlmenően magasabb követelményeket támaszt.

A konvencionális tyúktartással ellentétben maximum 3000 tojtyúk helyezhető el egy baromfitartó épületben. Az egy hektár mezőgazdasági területre eső állatállomány is korlátozva van, hektáronként maximum 230 tojtyúkra. Az istálló minden egyes négyzetméterén csak 6 állat helyezhető el, ezáltal minden tojtyúk számára kb. 1600 cm² területnek kell rendelkezésre állnia, amely kétszer akkora terület, mint amekkora a konvencionális kiscsoportos ketreces tartásban jut egy állat számára. Az istálló legalább egyharmadának tömörnek (nem rúd vagy rácspadozat) kell lennie, és alomanyaggal kell fedni. A tojtyúkok számára minimum 120 cm² nagyságú fészket és 18 cm hosszú ülőrudat kell biztosítani. Az istállóban megfelelő nagyságú területet alkalmassá kell tenni a madárürülék összegyűjtésére. Az ökológiai tojtyúk tartásban különösen nagy jelentősége van a kifutónak. A kifutót úgy kell kialakítani, hogy minden állat könnyen kijuthasson, és állatonként 4 m² kifutó nagyságot kell biztosítani, amelyet növényzettel kell borítani. A baromfitartó épületnek ezenkívül további a bőséges természetes fény és szellőzés biztosítására, valamint az állatsűrűsége vonatkozó követelményeknek kell megfelelnie. A kifutó több mint 50%-a vegetációval borított kell, hogy legyen (a Bizottság 889/2008/EK rendelete)

Mindezen követelményekből az következik, hogy az ökológiai tojtyúk-tartás esetén a növényzettel borított kifutóval rendelkező baromfitartó épület alapkövetelmény. Ez tartási módszer gyakran a meglévő épületek esetében megvalósítható. Ennek a rendszernek egy továbbfejlesztett változata az, amikor a fűtött istállón kívül egy fedett tér kerül kialakításra. Ez az ún. „téli kert” időjárástól függetlenül bármikor az állatok rendelkezésére áll. A kifutót védőlejtővel, fákkal és bokrokkal

kell ellátni, amelyek a tojótyúkók számára védelmet biztosítanak a ragadozó madarakkal szemben. Ezáltal biztosítható, hogy az állatok a kifutó egész területét használják, ne csak az baromfitartó épület közelében tartózkodjanak.

A baromfitartó épületek önmagukban is különbözhetnek egymástól, lehetnek volieres tartásra berendezettek vagy mélyalmos rendszerűek. A volieres tartás egyik lényeges jellemzője, hogy a harmadik dimenziót is kihasználja. Ebben a rendszerben az állatok magasabban elhelyezett ülőrudakat is használhatnak, és különböző szinten elhelyezkedő volier egységeket érnek el.

Kép: Globogal, Ökovoletage

Ezeket a volier rendszereket a különböző gyártók eltérő felszereltséggel kínálják. A szintezett volier egységek alkalmazásakor (lásd fotó) a volier alatti teret az állatok kapirgálásra használhatják, és könnyedén eljuthatnak az épület egyik részéből a másikba. A kitrágyázás ezekben az istállóokban trágyahordó szalagokon keresztül történik, így az ürülék nem marad az épületben.

A mélyalmos tartás egyszerűbb megoldást jelent a kisebb istállók vagy átalakított épületek esetében. Ebben a tartási rendszerben az istálló közepén egy madárürülék gyűjtővel meg van osztva, ami rácsokkal és lécekkel fedett, és ebben az esetben a lécek ülőrúdként szolgálnak. Ebben a tartási módban is az épület legalább 1/3-át be kell almozni. A fészkek kissé megemelve a falon kerülnek elhelyezésre. Adott esetben az alacsonyabb állatsűrűség miatt télen szükséges lehet az épület fűtése.

Egy másik lehetőséget kínálnak az ökológia tojótyúkók tartására a mobilistállók. Ezek mozgatható istállók, amelyek az egyik kifutóról a másikra vihetők át. Az ilyen istállók állatlétszámtól függően különböző méretben, ürülékgyűjtővel, illetve volieres kialakítással is kaphatóak. A rendszeres áthelyezésnek köszönhetően minden újabb betelepített állomány jó higiéniai állapotú kifutóra kerül. A kifutó vegetációja is regenerálódni tud a nyugalmi időszakban, illetve a fűvet felül is vethetjük. Mindemellett a mobil istállók kiegészítő bevételt is el lehet érni, például azáltal, hogy az út mentén elhelyezett istállókat feliratokkal látják el.

Bild Stallbau
Iris Weiland e.K.

Források: Oekolandbau.de, www.huehnermobil.de, A Bizottság 889/2008/EK rendelete és módosításai, EGOekoVOAnhang3, Bioland, www.mobilstall.de, Naturland

Szerző: Andrea Mühle, EkoConnect; Németről magyarra fordította Jung Ivett, lektorálta: Baják Zsuzsanna

* * * * *

4. Bio kereskedelem, -termelés és -piac a három balti államban

A politikai helyzet, a történelem és egyéb tényezők hasonlóságától eltekintve vannak bizonyos különbségek a három szomszédos ország bio termékekkel történő kereskedelmében, -előállításában és piacán.

Litvániában az összes mezőgazdasági terület 5,2%-át, Lettországbán 9,2 %-át és Észtországban 2010-ben 12,8%-át tette ki a teljes bio gazdálkodással átalakított terület. Ez 2011-ben Litvániában 99 410 hektár földet, Lettországbán 130 059 hektárt, Észtországban pedig 101 906 hektárt jelentett. Észtországban a bio gazdasági terület kétharmada legelő, miközben Lettországbán a legelők aránya 40% és Litvániában csupán 21%. Litvániában a bio gazdaságok 75%-a szántóföld, amelynek 90%-át búza és hüvelyesek termesztésére használják. Ezzel szemben Lett- és Észtországban a szántóföld több mint 60%-át zöldtakarmánnyként hasznosítják. Ez főként a három ország klíma- és a termőföld típusának különbségeivel magyarázható. Egy másik tényező az EU bio szántóföldeken folytatott búzatermeléséért nyújtott szubvenciók közötti különbségekből ered: Észtországban a búzatermelők hektáronként 119 eurót, Lettországbán 109 eurót, míg Litvániában eurót kapnak.

Észtország néhány lépéssel előrébb tart a bio hústermelés (főként marha és birka) területén, de az export kereskedelemben is előrelépések történtek az elmúlt években. Lettország büszke lehet a bio burgonyakeményítőt előállító Aloja Starkelsen nevű cégre, valamint a saját biokozmetikai ágazatára, amelynek élén a Madara Cosmetics nevű cég áll. Litvánia a két északi szomszédjához képest vezető pozíciót tölt be a búza és a hüvelyesek termelése és exportja terén. Különböző források szerint ez a 35

000 tonnát is eléri évente. Néhány Litvániában működő kereskedelmi cég megveszi a termelőktől a bio búzát, amelyet továbbexportál főként a skandináv országokba és Németországba. Észt- és Lettországban az elmúlt években kezdtek el a kereskedelmi cégek a bio búza felvásárlását a termelőktől export céljára. A különböző nemzetközi felvásárlók közötti különbség igen rövid idő alatt elég szorossá vált, ezenkívül a búza nagy része takarmánnyként a bio állatokhoz jutott el e két országban. Néhány nagyobb bio búza termelő közvetlen kapcsolatban áll főként Németországgal export céljából.

Észtországban a két nyugati szomszédhoz képest sokkal több a bio bolt, valamint a nagyobb élelmiszerboltokban több bio termék található. Ennek egyik lehetséges oka, hogy Észtország gazdasági fejlődése az elmúlt 20 évben némi előrelépést mutat. A bio termékek iránti kereslet Észtországban jelenleg meghaladja az ellátottságot. Az észt szövetséget Eesti Mahe, amely 2003-ban bio hússal lépett a piacra, ma az észt bio termékek teljes palettáját kínálja fel a nagyobb élelmiszerboltokban, mint pl. a RIMI-ben, amely a vásárlók nagymértékű pozitív visszajelzését vonja maga után. Litvániában a Maxima nevű élelmiszerbolt-hálózat szintén figyelemre méltóan nagy választékát kínálja fel a litván bio termékeknek és márkáknak. Ez kivételesnek tekinthető a nyugat-európai szupermarketek kínálatával összehasonlítva. Mind a RIMI, mind a Maxima szintén számos helyi terméket árul a lett üzleteiben. Mind a három országban a bio termékek fő piacát a szupermarketek alkotják (50%-os piaci részesedéssel), de fontos szerepet játszanak a bio boltok, a főként bio termékeket forgalmazó boltok, az egészségboltok, a termelői piacok, a gyógyszertárak, valamint az internetes boltok. Évente átlagosan fejenként kb. 2 eurót költenek a lettek és a litvánok bio élelmiszerre. Ez különböző források szerint Észtországban 3 és 5 euró között mozog.

Nations Online Project
www.nationsonline.org

A nagymértékű ökológiai nyersanyagtermelés dacára 80%, vagy néhány termék esetén (tej, zöldség, marhahús, és Észt- és Lettország esetén a búza) annál is több kerül hagyományos eladásra, vagy állateledelként szolgál. Másrészt magas áron kerülnek behozatalra a nyugat-európai bio élelmiszerek. Ennek oka a kevésbé fejlett ökológiai termelés, amely a többi kelet-európai ország helyzetéhez hasonlatos. Nagy anyagi és időbefektetés szükséges az ökológiai termelés elindításához, az ökológiai szabályok, a helyi hatóságok és az európai higiénias szabályok betartásával. Hagományos termelők számára a bio minősítéssel ellátott termelés bonyolult (időbefektetés és a befektetés a bio és hagyományos termelés forrásainak elkülönítésébe, rendszeres bio tisztítási terv stb.), valamint a gépek nagyobb mennyiségek kitermelésére készültek, és teljes kapacitással kell működjék a gazdaságosság elérése érdekében. Ezenfelül hiányoznak a helyi bio beszállítók, akik garantálni tudnák a hosszú távú stabil mennyiséget és minőséget. Ezért gyakran kell más országokból nyersanyagokat importálni. A bio élelmiszer-adalékanyagok (pl. fűszerek) gyakran helyileg nem beszerezhetők, ami azok kis mennyiségű, magas áron történő importálását okoz-

zák. Mindez a termék magas piaci árát vonja maga után, ami az import bio márkák és a konvencionális helyi termékek amúgy is magas konkurenciájával kell, hogy szembenézzon. A fogyasztók alacsony jövedelmük miatt gyakran nem hajlandók megfizetni a drágább bio termékeket. Másik ok a fogyasztók ismereteinek hiánya például az olyan fogalmak közötti különbségekkel kapcsolatban, mint a bio, a természetes, az egészséges és a termelőtől vásárolt élelmiszer között. A bio termelés főként a vállalatok kis skálájára alapoz, bár az elmúlt években a termelők száma kb. 50%-kal emelkedett. Lettországban a termelők száma elérte a 129, míg Észtországban ez 2011-ben 55 termelőt, Litvániában 2010-ben pedig 70 termelőt jelentett.

Néhány bio termelési ágazat mind a három balti országban viszonylag magasan fejlett. Ezek közé tartozik pl. a gyógynövényekből készült teák és kozmetikumok, az aromás és gyógynövények, a méz, a tejtermelés, csakúgy, mint a bogókból készült levek. A helyi piacok keresleti hiánya a bio malmok és mészárszékek számának csökkenéséhez vezet, ami tovább lassítja a búza- és hústermelés további fejlődését, amelyek közül mindkettőben komoly jövőbeni lehetőségek rejlenek.

Jelenleg a húspari feldolgozásra kerülő szarvasmarhákat gyakran élőállatként exportálják. A számok évente elérik országonként akár a 10 000 bio szarvasmarhát is, amelyek főként fiatal borjúbikákat és üszöket jelentenek. A fiatal szarvasmarhákat gyakran közvetlenül a gazdától veszik meg és exportálják további hizlalásra Dél- és Nyugat-Európába, valamint az elmúlt években Törökországba. A legtöbb gazda nem tartja gazdaságosnak az állatok további hizlalását a takarmány magas ára és a lehetséges alacsony eladási ár miatt. A méltányos árak és az export arányának növekedésével kapcsolatos pozitív példája a „[Baltic Beef Cattle Auctions](#)” Neretaban, Lettországban. Havonta egyszer tartanak árverést, amelyen 3-400 élő borjúbika és üsző (súlyuk átlagosan 3-400 kg) kerül eladásra. Ezeknek kb. a fele bio szarvasmarha, amelyet egy hagyományos szarvasmarha árérték adnak el, mivel nincs elegendő érdeklődő bio gazda.

Egy másik fontos tény – amely a gazdálkodást általában, csakúgy, mint a biogazdálkodást érinti – az aránytalanul alacsony EU-s közvetlen kifizetések a balti országok, valamint a más Kelet-Európai országok gazdáival szemben. A jelenlegi alap kifizetések a Baltikumban 4-5-ször alacsonyabbak, mint néhány Nyugat-Európai országban. Ennek megfelelően a gazdák nem tudják termékeiket az európai piacon versenyképes áron eladni. Ez nagymértékben lehet oka annak, hogy a fiatal szarvasmarhákat a további hízlalás helyett inkább eladják.

A három ország jövőbeni szerepének a bio termékek és nyersanyagok exportja a növekvő nemzetközi piacokat követőnek tekinthető. Számos meg nem művelt vagy nem intenzíven megművelt mezőgazdasági terület ígéretes jövővel kecsegtet a bio termelés növelésének szempontjából. Export szempontjából a piac nem igazán vonzó, mivel a lakosok száma a három országban együtt nem éri el a 8 millió főt.

További információt a balti államok, valamint a további 11 közép- és kelet-európai ország bio piacáról, ezen belül a fő termelőkről, exportőrökről, nagykereskedőkről, kereskedőkről és egyéb lehetséges gazdasági partnerekről a következő linken találhat: [EkoConnect website](#).

A cikk írói: Gatis Caics és Inka Sachse, EkoConnect. Angolból magyarra fordítás Lehár, Barbara, lektorálta Baják Zsuzsanna

* * * * *

5. Biogabona export Litvániából Észak- és Nyugat-Európába

A „Scandagra Lithuania”, amely a dán DLG és a svéd Lantmannen tulajdonában áll, a Balti államok jelenleg legnagyobb bio gabonaszállítója. Mindeközben leányvállalata a ”Farm Plant Eesti” Észtországban szintén megkezdte a szállítást, és a „Scandagra Latvia” is a közeli kezdést tervezi.

Litvániában a teljesen átalakított szerves területet - mintegy 70 000 hektárt - növénytermesztésre használják: gabonafélék, hüvelyesek és ezek keverékei. Körülbelül 1700 gazdálkodó foglalkozik csak a növénytermesztéssel. A Scandagra jelenleg 120 gazdával dolgozik, legtöbbször már évek óta. A cég exportja mintegy 10-15 ezer tonna biogabona minden évben, ami a litván biobúza-export piaci részesedésének mintegy egyharmadát teszi ki. Eladásra leginkább a skandináv országokba és Németországba szállítanak belőle. A biobúza a Scandagra búzaexportjának 10%-át teszi ki. Az alábbiakban a céggel és a gazdákkal való együttműködéssel kapcsolatban Andrius Gritenas termékmenedzser válaszol nekünk.

EkoConnect (EC): Mesélne kicsit bővebben a tapasztalatairól, amely a bio gabonatermesztőkkel folytatott hosszú távú együttműködést illeti?

A. Gritenas (A.G.): Két fél közti együttműködés csak akkor lehetséges, ha az együttműködés mindkettőjüknek nyereséges. A gazdák pénzügyileg erős üzleti partnereket keresnek, akik tartják magukat a szavukhoz és elfogadható árat ajánlanak. A szállítók pedig olyan termelőket keresnek, akik kiváló minőségű gabonát állítanak elő, rugalmasak (képesek a gabonát nagy zsákokba tölteni ömlesztve). A termelőknek jó üzletembereknek is kell lenniük, ugyanis, ha jó árat akarnak, akkor vonzó termékkel kell előállniuk. Fontos biztosítani a kiváló minőségű gabonát, itt különösen a szárító- és tisztítóberendezésekre gondolok. A viszonylag kis kereslet miatt Litvániában nincs túl sok olyan szolgáltató pont, ahol a gazdák száríthatnák és tisztíthatnák terményeiket. A biogabonával foglalkozó cégeknek gyakran van saját raktáruk, amelyet félnek bérbe adni kis mennyiséggel foglalkozó gazdáknak, főleg akkor, ha – ellenben velük - ők nagy mennyiségben termelnek. Fontos még megemlíteni, hogy a gabona peszticidekkel való szennyezettsége mindig is problémát jelentett. Mivel a minőség és a biztonság a legfontosabb számunkra, ezért közvetlenül dolgozunk együtt a termelőkkel, sőt rendszeresen ellenőrizzük is a gabonát, hogy elkerüljük az esetleges váratlan szituációkat.

EC: Kérem, magyarázza el az egész folyamatot, kezdve a mezőktől egészen a szállításig, elosztásig.

A.G.: Mi, kereskedők, egyben termelői tanácsadók is szeretnénk lenni. Nagy változásra van szükség a biogazdálkodók fejében. A litván gazdák gyakran nem fektetnek pénzt a talajba, a magvakba, pedig van benne lehetőség. A tények azt mutatják, hogy a gabonák típusait változtatva a hozam a duplájára nőtt az eddigi átlaghoz képest.

Pozitív dolog, hogy bio termőföldjeink egyre nőnek, amely egyben azt is eredményezi, hogy a mezőgazdasági termelők könnyebben fektetnek be tárolókba és gabonakezelő berendezésekbe. Manapság a bio üzletág nélkülözhetetlen eleme a tároló: mert a gazdáknak a betakarítást követően vagy azonnal el kell adniuk alacsonyabb áron a terményt, vagy nagy távolságra lévő tárolókba kell szállítaniuk. Akár az is előfordulhat, hogy hagyományos gabonaként kell eladniuk a bioterményt. Vannak szállítók, akik segítik a gazdák közötti együttműködést, de van olyan év - mint ahogyan az idej is -, hogy a termőföldről érkező gabonának magas a nedvességtartalma, és ilyenkor a kereskedők tehetetlenek. Ez is bizonyítja, hogy mennyire fontos a saját gabonakezelési felszerelés.

EC: Végezetül mondana néhány szót a jövő biogabona-ágazatát illetően?

A.G.: Ami a litván piacot illeti, egyrészt a biotermékek fogyasztása alacsony, áraik pedig magasak a helyi lakosság anyagi lehetőségeihez képest. Másrészt pedig Litvánia mindig mezőgazdasági exportőr volt, ahogy mi is bioáru exportőr vagyunk. Ugyanakkor nagyon sok múlik az Európai Unió és a helyi politikán, mert a kiegészítő támogatások nagymértékben nehezítik a biogazdaságok életét. Közép-Európában és Skandináviában az árkülönbség a bio és a hagyományos között egészen nagy volt elmúlt néhány évben. Mivel a helyi piacokon nő az érdeklődés a tárolók létesítését illetően, a minőség várhatóan javulni fog. Jelenleg rengeteg biogabonát adnak el hagyományosként, de ennek idővel változnia kellene.

Az interjút készítette: Gatis Caics – EkoConnect. Aki válaszolt: Andrius Gritėnas “Scandagra Lithuania”. Fordította: Gschwindt Petra, Lektorálta: Baják Zsuzsanna

* * * * *

6. Idejét múlt vagy éppen most igazán időszerű az igavonó állatok alkalmazása?

A traktorokat gyakorta tekintjük a mezőgazdaságban megkövetelt meghajtás időszerű, modern forrásának. Az igavonó állatok „meghajtási módja” ezzel szemben úgy tűnik, idejétmúlt. Csakugyan ez a helyzet?

Paul Starkey brit kutató 2010-ben készített jelentést az igavonó állatok globális helyzetéről az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) részére. A tény, miszerint a traktorok alkalmazása következtében mind a műtrágyázás, mind a dízelfogyasztás növekszik, fontos gazdasági szempontokat vet fel.

A traktorok alkalmazása ritkán növeli egy gazdaság pénzügyi nyereségét. Hatékonyságuk ezzel szemben az emberi munkaerő fokozott kiszorításához vezet. Tipikus városi problémák adódnak ebből. Mindenütt, ahol nagyobb számban tartanak igavonó állatokat (pl. Kelet-Európában), számos mezőgazdasági üzem éppen most tervezi az igavonó állatok alkalmazásának megszüntetését, s helyettük traktor beszerzését. A FAO-jelentés következtében azonban gazdasági szempontból esetleg mégis jobb megoldás lehet az igavonó állatok megtartása.

A „Humussphäre” elnevezést viselő német projekt 2005. óta a gyakorlatban tanulmányozza az igavonó lovak alkalmazásának hatásait. Az eredmények azt mutatják, hogy az igavonó állatok rendkívül aktuális megoldást kínálnak a jövő mezőgazdasága számára.

A FAO eredményei és saját pozitív kicsengésű tanulmányai alapján a „Humussphäre” most olyan kelet-európai gazdaságokat keres (mérettől függetlenül), amelyek örömmel hasznosítanak a traktorok és az igavonó állatok közötti, egyéni működési adataikon alapuló gazdasági összehasonlítás eredményeit.

Ezzel kapcsolatban a Humussphäre képviselőjében Klaus Strüber készséggel nyújt további felvilágosítást az info@hof-hollergaben.de e-mail-címen vagy a 0049 4528 764 telefonszámon.

Felhasznált irodalom: Starkey, P. (2010): Livestock for traction: world trends, key issues and policy implications – Food and Agriculture Organization (FAO) = 42. oldal

Strüber, K. (2011): Humussphäre, Projektbericht Nr. 7 – Projektarbeit der GLP (7-es számú projektjelentés – a GLP projektmunkája), 57. oldal

Szerző: Klaus Strüber, Németország, mezőgazdász és a Humussphäre projektvezetője, 2012. november 20.

Német nyelvről fordította: Farnyik Éva; Lektorálta: Patik Réka

* * * * *

7. Biotanúsítási-hálózat Európa-szerte

A 2012. november 29. óta szövetségbe tömörült két platform - az „[Easy Cert](#)” és a „[bioC](#)” - összesen 60 000, Európa országaiból és azon túlról származó, minősítő tanúsítvánnyal rendelkező gazdaság, feldolgozó- és kereskedelmi vállalkozás részletes és hiteles adatával (elektronikus tanúsítványok, márka-jóváhagyások stb.) rendelkezik.

Ezzel az „EASY-CERT” és a „bioC” már napjainkban megvalósítja az Európai Unió és Svájc elektronikus tanúsítványok rendelkezésre bocsátásáról szóló, 2013. január 1-jén életbe lépő irányelveit. A hálózat kiépítésével nő a biztonság a nemzetközi biotanúsítási rendszerben.

A „bio.inspecta AG” és az „Austria Bio Garantie” bio-hitelesítő szervezetek több éve dolgoznak az „EASY-CERT” tanúsítási-platform kiépítésén. A németországi partner, a „bioC” GmbH tízéves tapasztalatával járul hozzá ennek megvalósításához. „A „bioC” és az „EASY-CERT” együttműködése növeli az áttekinthetőséget és a biztonságot ez európai biopiacon” – fejtette ki Ueli Steiner, a „bio.inspecta AG” ügyvezetője, az EASY-CERT kezdeményezője.

További hitelesítő szervezetek is meghívást kaptak, hogy integrálják tanúsítvánnyal rendelkező gazdaságaik és vállalataik adatait a meglévő nyilvántartást kiegészítve, és ezzel hozzájáruljanak ahhoz, hogy az európai biopiac áttekinthetőbb legyen. „Az együttműködéssel megteremtettük egy európai nyilvántartás alapját”, mondta Rolf Mäder, a „bioC” GmbH ügyvezetője.

További információk és kapcsolattartó személyek: Rolf Mäder, a „bioC” GmbH ügyvezetője: Rolf.Maeder@bioC.info; Ueli Steiner, „EASY-CERT”, „bio.inspecta AG” ügyvezetője, info@easy-cert.com.

Forrás: Az „EASY-CERT” és a „bioC” 2012. november 29-i sajtóközleménye.

Németről fordította: Rigó Zsuzsanna, lektorálta Baják Zsuzsanna

* * * * *

8. Organic Marketing Forum 2013 - új kapcsolatépítési koncepcióval és kibővített kiállítási lehetőségekkel

2013. június 17. és 19. között az *Organic Marketing Forum* – a 8. Európai Kelet-Nyugati *Biokereskedelmi Kiállítás és Kapcsolatteremtő Konferencia (OMF)* Varsóban nyitja meg kapuit: a közép- és

kelet európai biopiaci szektor legjelentősebb találkozója ismét idevonzza majd a biotermékeket előállító vállalatokat, a téma szakértőit és más kulcsfontosságú biopiaci szereplőket.

Az Organic Marketing Forum már évek óta bevészte magát az európai biogazdálkodók fejébe, de 2013-ban számos újdonság várja a résztvevőket: a bioélelmiszerek és biotermékek kiállítását ebben az évben kibővítik. A kiállítók ugyanis lehetőséget kapnak termékeik értékesítésére is a kiállítás második felében. A kiállításon túl termékkategóriánként "kapcsolatépítő tárgyalóasztalokat" állítanak fel, ahol a leendő partnerek személyesen beszélhetnek egymással. Továbbá a kiállítás színpadán mind a kiállítók, mind a látogatók bemutatkozhatnak és megismertethetik termékeiket, illetve szakértők állnak majd rendelkezésre ingyenes egyéni konzultációkhoz. Szintén újítás, hogy "villám-megbeszélésekre" is módot ad az Organic Marketing Forum, megkönnyítve a kapcsolatépítést a résztvevők között. Ezen kívül ekkor debütálnak majd a biotermék kiskereskedőknek szervezett speciális tréningek. Végezetül pedig az új árpolitika bevezetése az OMF részéről lehetővé teszi, hogy többen eljőjenek mind a kiállítók, mind a látogatók részéről. 2013-ban 30 európai országból várható biotermelők, feldolgozók, forgalmazók, kiskereskedők és más szakértők.

A bio-konferencia a rendezvény egyik fontos része lesz, angol, német, lengyel és orosz szinkrontolmácsolással. A rendezvény mottója: *“Találkozunk a megfelelő emberekkel”* azt hivatott hirdetni, hogy a 2013-as konferencia a kapcsolatépítésről és együttműködésről szól leginkább.

Az Organic Marketing Forum célja az is, hogy országon belüli és országhatárokon átnyúló együttműködések szülessenek: “Az európai biopiac leggyorsabban fejlődő területe Kelet-Európa. Az

OMF 2012; EkoConnect

Organic Marketing Forum 2013-ban ismét összehozza a biogazdálkodás keleti és nyugati résztvevőit, hogy új együttműködő partnerek találjanak egymásra és kezdjenek közös tevékenységbe” mondja Bernhard Jansen, az EkoConnect elnöke, a Forum főszerzője. “Különösen örülök a [“BioFach Nuremberg”](#) és a [“Polska Ekologia”](#) együttműködésének, ez segít abban, hogy még több biovállalatot meghívhassunk ide.” - összegzi Bernhard Jansen.

A “BioFach” és a “Polska Ekologia” termelői szövetség mellett az [„Ekoland”](#) biogazdálkodó egyesület, a [CDR Lengyel Tanácsadó Központ](#) és az [Organic Retailers Association \(ORA\)](#) mind partnerei a 2013-as OMF-nek. A Forumot támogatja az [IFOAM EU Csoport](#) és a [lengyel Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium](#).

További információk és regisztráció: www.organic-marketing-forum.org. Kedvezőbb árú regisztráció határideje: 2013 február 28.

Szerzők: Gatis Caics and Bernhard Jansen, EkoConnect. A fordítást angolból készítette Arvay Maria. Lektorálta: Patik Réka

* * * * *

9. Új könyvek a biogazdálkodás témakörében

Nemrég jelent meg néhány angol és orosz nyelvű könyv a biogazdálkodásról, amelyek hasznos ismeretekkel szolgálnak Kelet-Európa számára.

1. Biogazdálkodás (angolul “Organic agriculture”, oroszul «Органическое сельское хозяйство»), 2010, 396 oldal

Szerzők: Borivoj Šarapatka, Jiří Urban és kollégái

Nyelvek: orosz és angol

Tartalom: A könyv a gyakorlatot helyezi a középpontba és számos információt tartalmaz a növénytermesztésről, talajfajtákról, növények tápanyagellátásáról, kultúrnövények termesztéséről, gyomnövények kontrolljáról, az állandó legelőkről, gyümölcs és zöldség termesztéséről, szőlőművelésről, saját bor készítéséről, valamint az állattartásról. Az egyes fejezetekben bemutatásra kerül a biogazdálkodás története, a jelenlegi európai helyzet, valamint előírások és környezeti hatások. A könyv a Cseh Földművelésügyi Minisztérium, a Cseh Környezetvédelmi Minisztérium és a PRO-BIO egy kiadványára épül.

Vásárlás: További információ a BioInstitut kiadó honlapján található: www.bioinstitut.cz a “Publikace” rovatban

2. Magas természeti értékű gazdálkodás Európában. 35 európai ország – tapasztalatok és távlatok (angolul “High Nature Value Farming in Europe. 35 European countries - experiences and perspectives”), 2012, 544 oldal

Szerzők: Rainer Oppermann, Guy Beaufoy, Gwyn Jones (kiadó). A cikkeket különböző szerzők írták. A szerzők listája [itt](#) olvasható.

Nyelv: angol

Tartalom: A könyv 35 ország magas természeti értékű (HNV) gazdálkodásáról ad áttekintést. Leírja fő jellegzetességeiket és példákon keresztül mutatja be gazdálkodási rendszereiket, üzeimeiket és gazdáikat. A leírást számos színes kép, grafika és térkép egészíti ki.

Vásárlás: A könyv a [Verlag Regionalkultur](http://Verlag_Regionalkultur) honlapján kapható.

* * * * *

10. Közelgő események

Időpont	Esemény	Helyszín	Téma	Honlap
2013.01.15	"Ökológiai kereskedelem"	Dolny Slask, Lengyelország	Szeminárium: Állat egészség szaktanácsadóknak és gazdáknak	www.ekoconnect.org
2013.01.23-2013.01.24	BioVak 2013	Zwolle, Hollandia	Kereskedelmi kiállítás a teljes ökológiai maradandó láncolat számára	www.biovak.nl
2013.02.13-2013.02.16	BioFach & Vivaness	Nürnberg, Németország	A világ vezető bio termékeinek kereskedelmi kiállítása	www.biofach.de www.vivaness.de
2013.03.05	"Ökológiai kereskedés"	Dolny Slask, Lengyelország	Workshop: üzleti menedzsment és direkt marketing	www.ekoconnect.org
2013.04.07-2013.04.08	Természetes és Bio Termékek Európa 2013	London, Egyesült Királyság	Természetes, maradandó, bio és egészséges életmódhoz kapcsolódó termékek kereskedelmi kiállítása	www.naturalproducts.co.uk
2013. 04. 14	BioWest	Düsseldorf, Németország	Bio termékek kereskedelmi kiállítása	www.biowest.info
2013.04.19-2013.04.21	Biostílus 2013	Prága, Csehország	8. Egészséges Élelmiszerek és Egészséges Életmód Kiállítás	www.biostyl.cz
2013.04.28	BioKelet	Berlin, Németország	Bio termékek nemzetközi kereskedelmi kiállítása	www.bioost.info
2013.05.16-2013.05.19	Ökológia- Izmir 2013	Izmir, Törökország	Törökország vezető kereskedelmi bio termékekkel kapcsolatos kiállítása	www.ekolojizmir.com
2013.05.23-2013.05.25	BioFach Kína	Shanghai, Kína	Nemzetközi Bio Kereskedelmi Kiállítás és Konferencia Az ázsiai bio piacvezető kiállítása	www.biofach-china.com
2013.05.24-2013.05.26	EKO GALA 2013	Rzeszów, Lengyelország	Ökológiai Élelmiszerek és Termékek Kiállítása	www.ekogala.eu
2013.07.08-2013.07.10	7. Európai Bio Konferencia	Vilnius, Litvánia	július 8: kirándulások, július 9-10 kongresszus: bio szabály, mint lehetséges maradandó hagyományos mezőgazdasági rendelet megbeszélése	www.organic-congress-ifoameu.org
2013.06.17-2013.06.19	Ökológiai Marketing Forum 2013	Varsó, Lengyelország	Kelet- és Nyugat Közép- és Kelet-Európa bio szektorának központi találkozó helye	www.organic-marketing-forum.org
2013.06.27-2013.06.30	BioFach Latin Amerika / Bio Brazil Fair 2013	São Paulo, Brazília	Nemzetközi Bio Kereskedelmi Kiállítás és Konferencia	www.biofach-americalatina.com

Fordítás angolról magyar nyelvre (fordította Lehár Barbara)

* * * * *

wollmerstaedt communications

Green Marketing for a better world. ↗ www.youyou.eu

Keres-talál:

Hírlevelünket azért olvashatják több, mint hétezeren, mert fordítóink fáradságot nem ismerve önkéntesen dolgoznak. Csapatunk erősítéséhez keresünk önkéntes fordítókat németről/angolról cseh, magyar nyelvekre. Kérjük, itt jelentkezzen: redaktion@ekoconnect.org

* * * * *

Tetszett a hírlevél?

Ha igen, megköszönnénk, ha ajánlaná barátainak, családtagjainak és kollégáinak. Amennyiben bármilyen jellegű kommentárral, kritikával, vagy egyéb más, a jövőbeni fejlődést elősegítő javaslattal kíván élni, kérjük lépjen kapcsolatba az, illetve az EkoConnect-tel. Visszajelzése nagyon fontos számunkra, nemcsak a témával kapcsolatban, hanem a cikkek minőségével és a fordításokkal kapcsolatban is.

Amennyiben szeretné, hogy közvetlenül az e-mail címére kapja meg tájékoztató levelünket, kérjük, küldjön egy rövid e-mailt a redaktion@ekoconnect.org címre. A tárgymezőbe kérjük, tüntesse fel: Tájékoztató levélre való feliratkozás - Subscribe Information Letter. Amennyiben nem kívánja többé megkapni hírlevelünket, úgy kérjük, küldjön egy e-mailt ugyanerre a címre, s a tárgymezőben tüntesse fel: Hírlevélről való leiratkozás - Unsubscribe EkoConnect Information Letter. Ezen tájékoztató levelet az EkoConnect és az közös munkával készíti. A fordítás a bennünket támogató önkéntesek munkájának eredménye. Ha felkeltettük érdeklődését és lenne kedve részt venni a fordításban, jelezze felénk bátran, hisz' mindig örömmel fogadjuk az újabb támogatóinkat.

Baráti üdvözlettel:

Szerkesztői csapat

+++ Saját ügyünkben: az EkoConnect Egyesület: céljaink, munkánk - és Ön +++

Az EkoConnect az ökológiai gazdálkodás területén tevékenykedő személyek ill. szervezetek közötti információ, szaktudás és tapasztalat cseréjét szorgalmazza valamint az e területen tevékenykedők közvetlen találkozását kívánja elősegíteni. Az **Egyesület** 2003 közepén alakult drezdai székhellyel.

Fő feladataink közé tartozik többek között Közép- és Kelet-Európa ökológiai gazdálkodásának hosszútávú fejlesztése céljából az e téren tevékenykedő személyek és tevékenységek támogatása és összekapcsolása, a vidékfejlesztés erősítése valamint a biotermékek és bioélelmiszerek kínálatának javítása. Ehhez nyújt segítséget az EkoConnect, mint információs központ találkozók, továbbképzések (pl. szemináriumok és szakmai kirándulások) szervezésével. Az egyesület továbbá szorgalmazza gyakorlati tapasztalatok továbbadását is és támogat valamennyi magán- vagy állami szervezetet, melyek céljukként az ökológiai gazdálkodás szerkezeti fejlesztését tűzték ki. A fontos tartalmi és stratégiai kérdések megválaszolásában az EkoConnectet munkájában egy szakmai testület is támogatja.

Az EkoConnect Egyesület **tagjai** hoz Európa legkülönbözőbb részein élő és tevékenykedő, az ökológiai gazdálkodás szerkezeti felépítéséről hosszú évek tapasztalatával rendelkező szakértők és szervezetek tartoznak. Az egyesületet anyagilag a támogató tagok, ill. a szervezet tevékenységében aktív részvétellel a rendes tagok támogatják.